

Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković

Pozdravna riječ na otvaranju međunarodne konferencije PKCG „Izazovi na putu ka EU“, Budva, 2. novembar 2017.

Poštovani predsjednici vlada,
Poštovane ekscelencije,
Dame i gospodo

Zahvaljujem Privrednoj komori Crne Gore na prilici da vas pozdravim na početku regionalne Konferencije o ekonomiji. Vjerujem da će serija razgovora koji će se u naredna dva dana voditi u Budvi, pod okriljem generalne teme Konferencije „Izazovi na putu ka Evropskoj uniji“, kao i renome učesnika vašeg ovogodišnjeg skupa – rezultirati jasnijim pogledima na neposrednu i dalju budućnost regiona.

Vlada Crne Gore, kroz neposredno učešće Ministarstva nauke u organizaciji Konferencije, dala je svoj doprinos njenoj uspješnosti, podržavajući napore Privredne komore da kroz otvoren dijalog o perspektivama regionalne ekonomske integracije tražimo najbolja rješenja za Zapadni Balkan.

Neću reći ništa novo ako kažem da u regionu više nemamo dilema oko ključnog cilja za sve naše države: članstvo u Evropskoj uniji. I neću obrazlagati zašto je to najbolje rješenje: svima nama ovdje, a ubijeden sam i ogromnoj većini naših građana, to je više nego jasno; već toliko puta smo ponovili poznate argumente.

U zonu nekada manje, a nekada i više uočljivih razlika ulazimo kada se dotaknemo pitanja: kojim putem, kojom brzinom i sa kakvom odlučnošću želimo da ostvarimo taj cilj.

Moramo naravno imati u vidu da odgovori na ta pitanja ne zavise isključivo od nas samih. Naš partner u ovom poduhvatu su zemlje članice Evropske unije, koje imaju svoje prioritete, a zašto ne reći i interese – kada se otvori tema daljeg proširenja EU. Vodeći dakle računa i o tim aspektima, jasno je da iz Regiona moramo slati snažne, nedvosmislene i pouzdane signale o našoj spremnosti i odlučnosti da ispunimo ključni zahtjev Brisela, formulisan u poruci: u našem društvu želimo bezbjednosno siguran i ekonomski stabilan Zapadni Balkan.

To bi dakle morao da bude naš prioritet, da preuzmemo odgovornost, upravo mi – lideri zapadnobalkanskih država, za usmjeravanje svih naših pojedinačnih, a time i našeg velikog, zajedničkog broda – ka bezbjednosno sigurnom i ekonomski stabilnom Regionu.

U tom pravcu, mudro je da koristimo dijalog kao naše glavno oružje i vjerujem da smo samo tokom ove godine to nedvosmisleno pokazali našim partnerima iz EU, kroz novouspostavljenu praksu čestih neposrednih susreta premijera, koji su bez sumnje ojačali i razumijevanje, i povjerenje među nama.

Mudro je takođe da koristimo, da ih tako nazovem – pomoćne mehanizme koje nam je Evropska unija stavila na raspolaganje kroz Berlinski proces u prethodne četiri godine. Neke smo iskoristili, neke čini mi se i nijesmo u dovoljnoj mjeri. Kao važna nadogradnja politike Evropske unije prema našem regionu, Berlinski proces je ojačao nadu za brže unapređenje životnog standarda naših građana. Da bismo to ostvarili, moramo realizovati krupne infrastrukturne projekte koji će nas bolje i efikasnije povezati, a za to nam je neophodan novac iz evropskih fondova. Ozbiljan novac, rekao bih. Tu vjerujem postoji dosta prostora za bržu realizaciju, za bolju pripremu tih projekata kao i za konkretniju i osjetniju finansijsku pomoć EU. U susret narednom Samitu u Londonu, tome bi smatram trebalo da posvetimo punu pažnju.

Jednako tako, mudro bi bilo i da se fokusiramo na implementaciju Višegodišnjeg akcionog plana za regionalni ekonomski prostor, sa kojim smo se saglasili na Samitu u Trstu. Ponekad stičem utisak da nam suviše vremena prolazi u nepotrebnim procedurama, manje-više tehničkim i organizacionim sitnicama, nauštrb ključnog interesa svih nas u regionu: jednostavnije i jeftinije trgovine, veće mobilnosti radne snage, intenzivnijeg privlačenja investicija, ili jačanja digitalne ekonomije.

Dozvolite i jednu malu digresiju, kada sam već pomenuo privlačenje investicija: strani kapital je neophodan za sve naše ekonomije, ali smatram da jednako tako moramo biti pažljivi i prema domaćim poslodavcima i investitorima; prema njihovim biznis idejama i planovima. Samo u toj sinergiji naše Privredne komore i njenih članova, sa Vladom i kompletnom državnom administracijom ostvarićemo najbolje benefite za društvo u cjelini.

Ova Vlada je u protekloj godini bila snažno posvećena domaćim poslodavcima i investitorima, i to već daje zapažene rezultate.

Vlada Crne Gore nedvosmisleno je opredijeljena za konkretno i efikasno djelovanje u ovim pravcima. Ne zato da bi, da tako kažem udovoljila inicijativama koje dolaze iz Brisela, već zbog čvrstog uvjerenja da na tim osnovama može da realizuje osnovni ekonomski cilj: rast bruto društvenog proizvoda na nivou većem od četiri posto. U ovoj godini, taj cilj će definitivno biti ostvaren, za neki promil i premašen. Sasvim otvoreno mogu da vam saopštim da je takvom rezultatu umnogome doprinijelo i članstvo Crne Gore u Sjevernoatlantskom savezu, jer smo u prethodnih pet mjeseci itekako osjetili pojačano interesovanje stranih investitora i veće povjerenje međunarodnih finansijskih institucija. To je naravno rezultat našeg posvećenog rada, ali dobrim dijelom i povjerenja i sigurnosti koje nam je u njihovim očima donijelo članstvo u NATO. Stoga će Crna Gora biti snažan zastupnik daljeg proširenja Alijanse na sve države regiona kojima je to cilj.

Da zaključim: izazovi na putu ka Evropskoj uniji i narednih godina biće naša velika i ozbiljna tema. Nedavno smo, prvi put, sa visoke adrese u Briselu dobili i očekivani termin prvog narednog proširenja – najdalje do 2025. godine. Vjerujem da će Crna Gora svoj pregovarački

proces i znatno ranije dovesti do kraja. Ipak, ne posmatramo to kao neku trku u kojoj je najvažnije da budemo ispred ostalih u Regionu.

Najvažnije je da implementiramo evropske standarde u naše prakse i da naši građani osjete boljitak u svakodnevnom životu već tokom pregovaračkog procesa. To je ono što je na nama, to je naš dio posla.

S druge strane, vrlo rado podsjetiću na riječi visoke predstavnice EU Mogerini da će Evropa biti ujedinjena tek onda kada Balkan napokon postane dio Unije. E, to je na našim prijateljima iz EU, to je njihov dio posla.

Vjerujem da će i ova Konferencija dati jasan doprinos boljem razumijevanju između nas u regionu, kao i Regiona sa Evropskom unijom, i u tom pravcu želim vam uspješan rad.

Hvala.